

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๑๒

๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑
๑๗ ส.ค. ๒๕๖๓
๓๒๑๐๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ชาวบ้านได้อะไร
  ๒. บทความเรื่อง ก็ผมมีสิทธิ์
  ๓. บทความเรื่อง โครงการดี ต้องดูได้
  ๔. บทความเรื่อง ชายแพง แต่ไปแจ่งว่าชายถูก
  ๕. บทความเรื่อง เอายังไงดี

๑๗ ส.ค. ๒๕๖๓
๓๒๑๐๑

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และคิว อาร์ โค้ด ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)

ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

ชาวบ้านได้อะไร

รายนี้มีข้อสงสัยว่า การดำเนินโครงการของหน่วยงานคุ้มค่างับประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับหรือไม่ และมีเสียงมาว่าอาจไม่ใสสะอาดเท่าใดนัก จึงขอคุณเอกสารให้รู้ไปเลย

นางสาวดาวเด่นมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลแห่งหนึ่ง ขอให้ตรวจสอบโครงการฝึกอาชีพคนพิการของเทศบาลฯ และขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการนี้รวม ๔ รายการ คือ ๑) เอกสารขออนุมัติโครงการ กำหนดการ เอกสารลงทะเบียน ๒) เอกสารขออนุมัติจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การจ้างรถโดยสาร ๓) เอกสารยืมเงิน ๔) เอกสารทั้งหมดที่แนบท้ายฎีกาเบิกเงินงบประมาณ ทุกแผ่นทุกหน้า แต่เทศบาลฯ มีหนังสือแจ้งว่าได้ตรวจสอบแล้วพบว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดแล้ว แต่เป็นเอกสารสำคัญของหน่วยงานราชการและเป็นความเห็นของหน่วยงาน จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวดาวเด่นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามคำขอทั้ง ๔ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามคำขอเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวดาวเด่น

ได้ยินได้ฟังอะไรมา สอบถามและขอข้อมูลข่าวสารจากแหล่งข้อมูลโดยตรงดีที่สุดครับ และหน่วยงานได้รับการตรวจสอบรับรองจากหน่วยงานที่มีหน้าที่แล้ว รีบให้เลยครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากจะไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๑๐/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

กัมมมิลลิตี

เป็นอีกหนึ่งเรื่องหนึ่งครับที่น่าอ่านและเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ขอให้พิจารณามุมมองและเหตุผลของกรรมการวินิจฉัยฯ ที่ให้ไว้ชัดเจนครับ

นายละเอียดเป็นครูอยู่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงโรงเรียนขอข้อมูลข่าวสารสำเนาสมุดฝากบัญชีเงินอุดหนุนงบประมาณและสำเนาสมุดฝากบัญชีเงินนอกงบ ที่มีการรับ - เบิกถอน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ แต่โรงเรียนฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่าการที่อ้างว่าเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจะขอตรวจสอบสำเนาเอกสารนั้น จะต้องเสนอความเห็นเข้าไปในระเบียบวาระการประชุม และต้องได้รับความเห็นชอบก่อน ในระเบียบที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้กำหนดให้กล่าวอ้างอำนาจของคณะกรรมการฯ ขอตรวจสอบเอกสารได้ จะทำให้คนที่ตั้งใจทำงานเสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน นายละเอียดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ โรงเรียนฯ มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า การที่นายละเอียดขอข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนเกี่ยวกับสำเนาสมุดฝากบัญชี จำนวน ๒ รายการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการด้านงบประมาณของโรงเรียน เป็นการกระทำโดยมิชอบไม่ผ่านกระบวนการขั้นตอน ซึ่งโรงเรียนมีกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ออกตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี และโรงเรียนจะรายงานการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการประชุมทุกครั้ง การข้ามขั้นตอนเช่นนี้จะทำให้กรรมการท่านอื่นทักท้วงในภายหลังได้ และไม่เป็นที่ไปตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นอกจากนายละเอียดจะเป็นบุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย สามารถใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติรับรองไว้ เพื่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐแล้ว นายละเอียดยังมีสถานภาพเป็นกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่กำกับ แนะนำ และมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอีกด้วย จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสาร สมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ แล้วข้อมูลที่ขอก็เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะปฏิเสธได้ ตามมาตรา ๑๕ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว จึงวินิจฉัยให้โรงเรียนฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายละเอียด

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
www.oic.go.th (ที่ สค ๒๑๑/๒๕๖๓)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

